

Besluit van de aanwijzing van Powernext als gasbeurs

Geachte heer Conil-Lacoste,

In uw brief van 3 augustus 2012 verzoekt u mij Powernext S.A. (hierna: Powernext) op grond van artikel 66b, eerste lid, van de Gaswet aan te wijzen als gasbeurs. Bij deze aanwijzing behoort op grond van artikel 66b, tweede lid, een goedkeuring van het beursreglement. Op mijn verzoek hebt u op 31 augustus, 7 september, 19 september en 9 oktober 2012 verdere informatie toegestuurd. Naar aanleiding van uw aanvraag kan ik u het volgende berichten.

1. Juridisch kader

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie wijst op grond van artikel 66b, eerste lid, van de Gaswet één of meerdere rechtspersonen aan die tot taak hebben een beurs tot stand te brengen of in stand te houden. Het beursreglement van deze aangewezen rechtspersoon behoeft goedkeuring van deze minister op grond van artikel 66b, tweede lid, van de Gaswet.

Op grond van artikel 66b, derde lid, van de Gaswet is de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verplicht aan deze aangewezen rechtspersoon en aan de door deze rechtspersoon ingeschakelde derden, voor zover het betreft de afhandeling van de op de beurs tot stand gekomen overeenkomsten, de gevraagde medewerking te verlenen, voor zover deze medewerking noodzakelijk is voor een goede uitvoering van de aan deze rechtspersoon opgelegde taak om een beurs tot stand te brengen en in stand te houden.

De bedoeling van de wetgever was veilig te stellen dat er ten minste één beurs zou komen. Een gasbeurs is immers van belang voor de liquiditeit en transparantie van de gasmarkt. Het betreft uitdrukkelijk geen exclusieve taak. Ook andere rechtspersonen kunnen worden aangewezen als gasbeurs en de aanwijzing verhindert niet de activiteiten van niet-aangewezen beurzen.

De criteria die ik hanteer bij de uitoefening van mijn bevoegdheden op grond van artikel 66b van de Gaswet heb ik uitgewerkt in de beleidsregel van 14 januari 2005, nr. WJZ 5002340, houdende de aanwijzing van een rechtspersoon als gasbeurs en de goedkeuring van het beursreglement van een gasbeurs (Stcrt. 2005, nr. 12, hierna: de beleidsregel).

2. Feitelijk kader

Powernext verzoekt tot aanwijzing als gasbeurs ex artikel 66b van de Gaswet om de handel van TTF-gascontracten op de spotmarkt (within-day, day-ahead en week-end) en de termijnmarkt te kunnen aanbieden op haar beurs. Hiernaast voorziet Powernext geografische *spread*-producten tussen de Franse handelsplaats PEG en TTF en OTC clearing voor haar beurs. Powernext - gevestigd in Parijs - is een rechtspersoon naar Frans recht. De regels van de Franse wet 2000-108 *relative à la modernisation et au développement du service public de l'énergie* zijn van toepassing op Powernext. De activiteiten van Powernext vallen onder diverse toezichthouders: Autorité de Contrôle Prudentiel (ACP), Autorité des Marchés Financiers (AMF) in verband met haar termijnproducten en als beurs in energieproducten onder het sectortoezicht van de Commission de Régulation de l'Énergie (CRE).

De zogeheten 'clearing en settlement' van de op de beurs tot stand gekomen contracten wordt verricht door het clearing house European Commodity Clearing AG (hierna: ECC). ECC is een rechtspersoon naar Duits recht. ECC levert 'clearing en settlement'-diensten voor transacties op een aantal energiebeurzen: Powernext en EPEX spot in Frankrijk, APX-ENDEX in Nederland, EEX in Duitsland, CEGH in Oostenrijk en HUPX in Hongarije. ECC staat onder toezicht van de Duitse financiële autoriteit (BaFin). Ten overvloede zij vermeldt dat ECC ook onder toezicht staat van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) aangezien het als clearing house optreedt voor op energiebeurzen in Nederland tot stand gekomen termijncontracten.

Hiernaast is de Nederlandse mededingingsautoriteit (NMa) vanuit haar wettelijke taak om toezicht te houden op de naleving van het bij of krachtens de Gaswet bepaalde (artikel 1b Gaswet) betrokken bij het toezicht op aangewezen gasbeurzen.

De termijncontracten die op de beurs van Powernext worden verhandeld, zijn effecten in de zin van de Wet Toezicht Effectenverkeer 1995. Dit betekent dat Powernext een erkenning op grond van de wet nodig heeft. Op basis van de Europese Richtlijn n°2004/39/EC ("MiFID" richtlijn) is een verleende

erkenning in alle landen van de Europese Unie geldig. De door de AMF verleende erkenning is bekrachtigd door de AFM.

Om de aflevering van gas ter uitvoering van op de beurs van Powernext tot stand gekomen contracten te effectueren zal ECC conform de transportvoorwaarden van GTS een dag voor de levering het gas nomineren op het TTF en zal GTS dit gas transporteren. GTS dient op deze wijze haar wettelijke verplichte medewerking aan het in stand houden van de beurs van Powernext (artikel 66b, derde lid, van de Gaswet) te verlenen.

3. Beoordeling

Artikel 4 van de beleidsregel geeft de criteria weer waaraan ik toets bij de aanwijzing van een gasbeurs en bij de goedkeuring van de beursreglementen. Deze toets leidt in dit geval tot de volgende beoordeling.

a. Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

Er zijn naar mijn oordeel voldoende voorzieningen getroffen om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van Powernext, alsmede van het bestuur en het personeel te waarborgen.

De onafhankelijkheid en onpartijdigheid van Powernext wordt in de eerste plaats gewaarborgd door de statuten en organisatie van Powernext. In artikel 3 van de statuten is vastgelegd dat de doelstelling van Powernext het organiseren van energiemarkten is waarbij de vereisten voor onpartijdigheid in de gashandel gelden zoals die voor gereguleerde transmissienetbedrijven gelden. De organisatorische vormgeving van Powernext is niet zodanig dat voor het handhaven van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid hoeft te worden gevreesd. Een aantal van de aandeelhouders is ook beursdeelnemer maar deze partijen hebben zeer diverse activiteiten en daardoor uiteenlopende belangen en hebben een minderheid van de aandelen in handen. De meerderheid van de aandelen is in handen van transmissiesysteembedrijven en hun overkoepelende organisaties. Aandeelhoudersbesluiten worden met gewone meerderheid genomen. In de *conseil d'administration* (board of directors) hebben werknemers van aandeelhouders zitting. Over de *conseil d'administration* is in de Franse nationale wetgeving, *code de commerce*, artikel L225-35, onder andere opgenomen dat de leden slechts in het belang van het bedrijf mogen handelen en niet in eigen belang of in het belang van hun werkgever. Voorts beperkt de *conseil d'administration* zich tot de algemene strategische richting van het bedrijf. Powernext heeft er in het kader van artikel L225-51-1 van de *code de commerce* voor gekozen dat een CEO voor de dagelijkse leiding van het bedrijf verantwoordelijk is en niet de voorzitter van de *conseil d'administration*.

Het beursreglement waarin de gedragscode voor beursleden is opgenomen, biedt extra waarborgen voor de onafhankelijkheid.

De AMF heeft een wettelijke toezichttaak op basis van artikel L621-1 van de *code monétaire et financier*. Deze wet bevat een aantal vereisten (onder andere paragrafen 424, 531 e.v. en 621) aan een beursbedrijf om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid te waarborgen. De CRE heeft een toezichttaak op basis van artikel 28 van bovengenoemde wet 2000-108.

b. Leveringszekerheid

De leveringszekerheid is naar mijn oordeel voldoende gewaarborgd. Alle leden die tot de beurs worden toegelaten hebben de toelatingsprocedure doorlopen volgens een gestandaardiseerde procedure en worden tijdens hun lidmaatschap gevolgd. In het beursreglement van Powernext worden verdere eisen aan de leden gesteld waardoor het gevaar voor de leveringszekerheid verkleind wordt.

De 'clearing and settlement' van de op de beurs tot stand gekomen transacties is vanuit het oogpunt van leveringszekerheid voldoende geregeld doordat ECC voor beide partijen die een transactie op de beurs aangaan, de tegenpartij is. Powernext heeft hiertoe een overeenkomst met ECC.

c. Financiële soliditeit

Hoewel financiële risico's nooit zijn uit te sluiten, kan worden geoordeeld dat de financiële soliditeit in voldoende mate is gewaarborgd. De omzet van Powernext bestaat uit de lidmaatschapsgelden en vergoedingen voor het deelnemen aan de handel maar Powernext is niet betrokken bij de financiële afhandeling van de beustransacties zelf (de waarde van het verhandelde gas). De financiële afhandeling wordt immers door ECC uitgevoerd. ECC heeft haar eigen risico-management waarop toegezien wordt door diverse toezichthouders. Verder beperkt de toelatingsprocedure voor leden het financiële

risico voor Powernext. Powernext was de afgelopen jaren een stabiel (groeiend) bedrijf qua omzet en personeel en een goede financiële gezondheid.

d. Vertrouwelijkheid

Ingevolge artikel 66b, vierde lid, van de Gaswet is een aangewezen gasbeurs verplicht tot geheimhouding van die gegevens die zij tot haar beschikking krijgt en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden. Op grond van Europese en Franse en wetgeving wordt de vertrouwelijkheid van deze gegevens gewaarborgd. Voorts is de vertrouwelijkheid vastgelegd in de beursreglementen. Deze bepalingen zijn naar mijn oordeel voldoende om de vertrouwelijkheid van de gegevens te waarborgen.

e. Malversatie, manipulatie en risico's

In de artikelen 1.2.3.1-1.2.3.7 van het beursreglement (van zowel Powernext commodities als Powernext derivatives) is een gedragscode opgenomen. Hieruit blijkt dat er voldoende voorzieningen zijn getroffen, waaronder ook sancties, om manipulatie, malversatie of het nemen van onverantwoorde risico's door marktdeelnemers te voorkomen. De bovenvermelde toelatingsprocedure van nieuwe leden en het volgen van het gedrag gedurende het lidmaatschap zijn voorzieningen hiertoe. Hiernaast heeft Powernext een eigen toezichthoudend orgaan dat voortdurend de beurshandel en de afhandeling van transacties nazooekt op ongebruikelijke transacties of gedrag. Dit orgaan rapporteert ieder kwartaal aan de AMF en CRE.

f. Praktische uitvoerbaarheid

De praktische uitvoerbaarheid van een gasbeurs is niet eenvoudig te beoordelen maar de combinatie van degelijke regelgeving, toezicht en de ervaring van Powernext tot op heden met de instandhouding van een gasbeurs geeft mij voldoende vertrouwen in een goede uitvoering.

4. Rol Nederlandse toezichthouder

Zoals bovenvermeld staat Powernext onder toezicht van de op grond van de Franse wetgeving aangewezen toezichthouders AMF en CRE. Nu Powernext verzoekt om aanwijzing als gasbeurs in de zin van de Gaswet zal ook toezicht door de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) mogelijk moeten zijn, voor zover het gaat om de naleving van de verplichtingen die voor Powernext in hoedanigheid van op grond van de Nederlandse Gaswet aangewezen gasbeurs uit die wet voortvloeien.

Het toezicht door AFM en DNB, op basis van andere wetgeving dan de Gaswet, wordt niet beïnvloed door het toezicht door NMa.

5. Intrekking van de aanwijzing

De werking van de beurs zal nauwlettend worden gevolgd en zal eventueel worden geëvalueerd. Indien de beurs niet of onvoldoende functioneert of niet of onvoldoende bijdraagt aan de gewenste transparantie en liquiditeit van de Nederlandse gasmarkt of anderszins niet voldoet aan de op beurs(activiteiten) betrekking hebbende wettelijke voorschriften of het aan deze aanwijzing verbonden voorschrift, kan ik op een later tijdstip overgaan tot wijziging of intrekking van dit besluit.

6. Besluit

Gelet op het bovenstaande:

1. wijs ik de rechtspersoon Powernext S.A. overeenkomstig de aanvraag, aan als gasbeurs, als bedoeld in artikel 66b, eerste lid, van de Gaswet, die tot taak heeft een gasbeurs tot stand te brengen en in stand te houden en die mede op de Nederlandse gasmarkt actief is. Gezien de aanvraag betreft deze aanwijzing de zogeheten spotmarkt, de termijnmarkt, de markt in geografische 'spreads' en 'over the counter (OTC) clearing';
2. keur ik de reglementen als bedoeld in artikel 66b, tweede lid, van de Gaswet, van Powernext goed.

*De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M.J.M. Verhagen.*

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Postbus 20101, 2500 EC Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Van dit besluit zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.